

## Sak 14/25 - Orientering om planlagt avvikling av Kvam gjenvinningsstasjon

### Saksopplysninger

Styret i Midt-Gudbrandsdal Renovasjon IKS (MGR) har i møte 24.03.2025 (sak 22/2025) vedtatt å avvikle Kvam gjenvinningsstasjon.

Protokollen fra styremøtet har et slik vedtak:

1. *Styret vedtok at Kvam gjenvinningsstasjon avvikles*
2. *Gjenvinningsstasjonen stenges senhøsten 2025. Nord-Fron kommune tilbys å overta eiendommen.*
3. *Daglig leder skal gå i dialog med Nord-Fron kommune så fort som mulig, og orientere de om planene. Det er viktig med god forankring. Avviklingen av Kvam gjenvinningsstasjon vil være tema i kommende representantskap, og derfor er det viktig at administrasjon og ordfører i Nord-Fron kjenner til denne saken på forhånd.*
4. *Dersom notatet til saken skal brukes i andre saksfremlegg må det skrives om slik at det fokuserer mest på miljøkrav satt i tillatelsen til virksomhet. Investerings- og driftskostnader skal også synliggjøres.*

I forbindelse med beslutningen ble det gjort en intern vurdering av styrets fullmakt, der det ble vurdert at nedleggelsen av Kvam gjenvinningsstasjon lå innenfor styrets mandat. Det er i ettertid gjennomført en ekstern juridisk vurdering, som støtter opp under styrets vurdering.

*Styret har etter IKS-loven §13 klart mandat til å «organisere, forvalte og føre tilsyn med selskapets virksomhet» og «påse at selskapet er hensiktsmessig organisert». Styret kan derfor normalt ta beslutninger som innebærer endringer i driften, herunder nedleggelse av gjenvinningsstasjoner, så lenge beslutningen er innenfor representantskapets vedtatte økonomiske rammer, budsjett og strategiske planer. Det er viktig å understreke at dersom nedleggelsen av en gjenvinningsstasjon medfører vesentlige endringer i selskapets vedtatte økonomiplan eller budsjett, eller berører strategiplaner som kommunestyrene har vedtatt, må styret sikre at det formelle grunnlaget for en slik beslutning er på plass før vedtaket fattes. Dersom driften av stasjonen er uttrykkelig omtalt i representantskapets vedtatte budsjett eller økonomiplan, eller inngår som en sentral del av kommunenes vedtatte avfallsstrategi, vil det være nødvendig at representantskapet eller kommunestyret gis anledning til å behandle en eventuell endring. Vi anbefaler at styret gir en grundig redegjørelse til representantskapet om bakgrunnen for beslutningen, inkludert en tydelig forklaring av hvordan denne beslutningen forholder seg til selskapets økonomiske rammer, vedtatte planer og strategiske mål, samt kommunenes strategiplaner for avfallshåndtering.*

Daglig leder i MGR orienterte ordfører, kommunalsjef og teknisk sjef i Nord-Fron kommune orientere om styrets beslutning. Dette ble gjort i forkant av representantskapsmøtet i MGR IKS den 28. april 2025. Under representantskapsmøtet for MGR IKS ble det orientert om styrets planer om avvikling av Kvam gjenvinningsstasjon. Dette ble gjort som en del av en generell presentasjon i forbindelse med møtet. MGR IKS sendte deretter ut en pressemelding den 29. april der det ble orientert om at Kvam gjenvinningsstasjon stenges høsten 2025.

En representant fra representantskapet til MGR IKS har i etterkant av representantskapsmøtet bedt om innsyn i styrets behandling av saken. Dette er noe som MGR IKS ikke har imøtekommet. Følgende svar ble gitt:

*Før vi kan ta stilling til anmodningen om innsyn, er det nødvendig å avklare om forespørselen fremmes i egenskap av ditt verv som representantskapsmedlem i Midt-Gudbrandsdal Renovasjon IKS, eller som privatperson.*

*Vår forståelse er at henvendelsen skjer i kraft av din rolle som representantskapsmedlem for Nord-Fron kommune. I slike tilfeller vil det, av hensyn til god selskapsstyring og struktur, være hensiktsmessig at henvendelser fremmes gjennom representantskapet som organ. Dette bidrar til å sikre en forsvarlig saksbehandling og at alle representantskapsmedlemmene har tilgang til den samme informasjonen.*

Styret i MGR IKS var av den formening om at styret sine sakspapirer (beslutningsgrunnlag) er å anse som organinterne dokumenter, jf. offentleglova §14. Dermed skal disse normalt unntas offentligheten. Protokollen fra styremøter regnes ikke som organinterne dokumenter.

Sør-Fron kommune har nylig bedt om innsyn i protokollen etter behandlingen av styresak 22/2025, noe de har fått oversendt.

### **Vurdering og konklusjon**

Det som er spesielt i akkurat denne saken er at utviklingen av Kvam gjenvinningsstasjon ikke påvirker økonomiplan eller årsbudsjett. Kvam gjenvinningsstasjon har ingen fast bygningsmasse som må fjernes, det er i hovedsak containere og brakker som må kjøres ut. Det som er av faste installasjoner saneres på plassen og lastes i containere. Dette vil i hovedsak være de samme kostnadene som oppstår når containere tømmes. Kvam gjenvinningsstasjon har lave årlige driftsutgifter slik stasjonen er i dag, og det gir ingen besparelser av betydning for årsbudsjett ved utviklingen. Kvam gjenvinningsstasjon driftes med rundt 20 % årsverk som flyttes til andre områder i virksomheten, altså forblir lønnsmassen den samme.

Dersom Kvam gjenvinningsstasjon skulle blitt videreført hadde dette betydd betydelige investeringer, som måtte inngå i økonomiplanen og dermed behandles i representantskapet. Det ble ikke identifisert eksisterende planverk som tilsa at Kvam gjenvinningsstasjon skulle opprettholdes.

Dersom det hadde påløpt kostnader som berører driftsbudsjettet eller investeringsplanen hadde dette ført til at saken måtte opp i representantskapet.

Protokollen fra styremøtet hadde blant annet et punkt 4 som sa:

*Dersom notatet til saken skal brukes i andre saksfremlegg må det skrives om slik at det fokuserer mest på miljøkrav satt i tillatelsen til virksomhet. Investerings- og driftskostnader skal også synliggjøres.*

Styret har ingen intensjoner om å holde saksinnholdet unna offentligheten eller for våre eiere. Men før innholdet blir gjort kjent skal notatet til saken omstruktureres slik at det

gjenspeiler det som styret vektla når beslutningen ble tatt. Slik notatet ble lagt frem for styret er det ikke tydelig nok på styrets prioriteringer, som blant annet er oppfyllelse av gjeldene miljøkrav satt i gjeldene tillatelse til virksomhet. Det omstrukturerte notatet er vedlagt denne saken.

Det er avgjørende for selskapets legitimitet og handlekraft at eierstyringen er tydelig og ryddig. Et interkommunalt selskap har flere forvaltningsnivåer – eierkommunene, representantskapet og styret – og hvert ledd må respektere og støtte opp om de andre for å sikre en velfungerende selskapsstyring. Når enkeltrepresentanter eller eiere ber om innsyn eller stiller krav direkte til administrasjonen eller styret i enkeltsaker, kan dette føre til uklarheter, forskjellsbehandling og i verste fall svekke styrets mulighet til å gjøre selvstendige vurderinger.

For å sikre en helhetlig og forutsigbar styring bør eierstyringen utøves gjennom representantskapet som organ, slik IKS-loven forutsetter. Dette sikrer at alle kommuner får lik tilgang til informasjon, at signaler til styret gis samlet og politisk forankret, og at beslutninger kan vurderes i lys av selskapets samlede strategi og økonomiske rammer. En slik praksis beskytter styrets rolle som forvalter av selskapets daglige virksomhet og legger til rette for at representantskapet kan følge opp sitt kontrollansvar på en strukturert og forutsigbar måte. God eierstyring handler derfor ikke bare om åpenhet, men også om å ha klare prosesser for hvordan beslutninger og tilbakemeldinger formidles mellom eiere, representantskap og styre.

I denne saken har administrasjonen og styret lagt vekt på å gi en grundig orientering til representantskapet om prosessen, de juridiske vurderingene og bakgrunnen for vedtaket. Representantskapet får dermed et helhetlig bilde av saken og kan følge opp sitt kontrollansvar, samtidig som styrets rolle som beslutningstaker og forvalter av driften ivaretas.